

Українських Карпат / В. С. Кравців, П. В. Жук // *Економіка України*. – 2013. – №1 (614). – С. 4–11.

6. Терещук М. Я. Роль популяризації агропродовольствених продуктів в підвищенні конкурентоспособності польських виробників / М. Я. Терещук // *Економіка АПК*. – 2010. – №7. – С. 159–163.

7. Черевко І.В. Сільськогосподарські підприємства у розвитку сільських територій / І.В. Черевко // *Зб. Міжнар. наук.-пр. Ін-конф. “Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств”*. – Львів: Ліга-Прес. – 2014. – С. 114–116.

References

1. State Statistics Service of Ukraine (2015) “Valova produktsiia sil's'koho hospodarstva Ukrainy za 2014 rik” [Statystychnyj biuletyn’], Derzhkomstat, Kyiv, Ukraine, p. 27.

2. Sabluk P.T. (2011) “Orhanizatsiino-ekonomichna modernizatsiia ahrarnoi sfery: naukova dopovid”. Institute of Agricultural Economics, Kyiv, Ukraine, p. 342.

Ministerstvo ahrarnoi polityky ta prodovol'stva Ukrainy (2015) “Yedyna kompleksna stratehiia rozvytku sil's'koho

hospodarstva ta sil's'kykh terytorij na 2015-2020 roky”, available at: <http://minagro.gov.ua/node/16025>

3. 4. Balaniuk I. F. (2011) “Haluzeva struktura vyrobnytstva v sil's'kohospodars'kykh pidpriemstvakh: monohrafiia”, Vydavnytstvo Prykarpats'koho natsional'noho universytetu imeni Vasylia Stefanyka, Ivano-Frankivs'k, Ukraine, p. 184.

4. Kravtsiv V. S. (2013) “Kontseptual'ni zasady rozrobky ta realizatsii derzhavnoi prohramy staloho rozvytku Ukrain's'kykh Karpat”, *Ekonomika Ukrainy*, vol. 1, pp. 4–11.

5. Tereschuk M. Ya. (2010) “Rol' populiaryzatsyy ahroprodovol'stvennykh produktov v povyshenyy konkurentosposobnosti pol's'kykh proyzvotalej”, *Ekonomika APK*, vol. 7, pp. 159–163.

6. Cherevko I.V. “Sil's'kohospodars'ki pidpriemstva u rozvytku sil's'kykh terytorij” *Zb. Mizhnar. nauk.-pr. In-konf. “Efektyvnist funktsionuvannia sil's'kohospodars'kykh pidpriemstv”*, *Mizhnarodna Ekonomichna konferentsiya, L'viv's'kyj natsional'nyj ahrarnyj universytet, L'viv, Ukraine*, pp. 114–116.

УДК [332.122:338.43]:005.003.12:332.64

І. Р. Залуцький

Кандидат економічних наук, доцент,
старший науковий співробітник
відділу територіальних громад і транскордонного співробітництва,
ДУ «Інститут регіональних досліджень
Імені М. І. Долишнього НАН України», м. Львів

О. І. Кулаковська

викладач кафедри філології,
ВНЗ «Східноєвропейський слов'янський університет», м. Ужгород

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В СФЕРІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Обґрунтовано підходи еколого-економічного оцінювання використання сільськогосподарських земель в якості виробничого потенціалу відповідної сільської території. Визначено результати перевищення нормативних параметрів частки посіву ріпаку сільськогосподарськими підприємствами Львівщини. Виявлено ризики відображення даними офіційної статистики підсумків екологовиснажливого сільськогосподарського виробництва в якості результатів економічно ефективної діяльності та деструктивного підвищення рейтингової оцінки адміністративно-територіальних одиниць. Запропоновано введення та окреслено напрями використання статистичного обліку об'ємів продукції сільського господарства, які є наслідком порушення (перевищення) екологічних, санітарно-гігієнічних стандартів, нормативів і вимог в сфері сільськогосподарської діяльності. Викладено результати порівняльної оцінки фактичного та екологічно допустимого варіантів реалізації виробничого потенціалу сільськогосподарських угідь за адміністративними районами Львівської області станом на 1 січня 2014 року.

Ключові слова: сільська територія, сільськогосподарська діяльність, використання виробничого потенціалу, еколого-економічне оцінювання.

Zalutskyy I., Kulakovska O. ECONOMIC AND ECOLOGICAL EVALUATION ASPECTS OF USE LEVEL OF RURAL AREAS PRODUCTION POTENTIAL IN THE AGRICULTURAL SPHERE

The article deals with the approaches to economic and ecological evaluation of rural areas use as production potential of appropriate rural area. Here is determined the results of target exceedance for the share of rape seeding by Lviv Region agricultural enterprises. The study reveals the risks of official statistics data mapping totals of eco-exhausting agricultural production as the results of effective economic activity and destructive increasing of ranking score for administrative territories. The article appears to imply and define the ways of statistical recording for total of output in agricultural sector as the consequence of violation (exceedance) of ecological and sanitation standards as well as requirements in the

agricultural sphere. Here is shown the outcomes of the contrastive evaluation concerning actual and ecologically-acceptable variants of realization of rural territories productive potential by administrative districts of Lviv Region as on January 1, 2014.

Key words: *rural area, agricultural activity, use of productive potential, economic and ecological evaluation.*

Створення умов для забезпечення комплексного розвитку сільських територій передбачає раціональне формування конкурентоспроможного багатогалузевого і багатокладного сільського господарства, диверсифікованої сільської економіки, сприятливого середовища проживання на основі підвищення ефективності використання внутрішніх факторів розвитку сільських територій, активізації місцевої економічної ініціативи; екологізації землекористування, збереження і зміцнення потенціалу сільської місцевості.

Проблематиці еколого-безпечного використання сільськогосподарських земель в Україні, які є основою виробничого потенціалу в сфері сільськогосподарської діяльності, присвячено наукові праці таких вчених, як Д. С. Добряк, О. П. Канаш, В. М. Кривов, Л. Я. Новаковський, В. М. Трегобчук, А. М. Третяк та ін.[1–4].

З позиції еколого-економічного оцінювання сільськогосподарського землекористування на ландшафтній основі О. Бриндзя приходиться до висновку, що визначальним для його здійснення є розуміння землі як природного ресурсу й основи екосистеми, що включає атмосферу, ліси, води, рослинність і тваринний світ, а також як соціально-економічного ресурсу, що є основним засобом сільськогосподарського виробництва та охоплює фізичні результати людської діяльності. [5, с.9].

Принципи сталого розвитку, які на сучасному етапі закладаються в основу комплексного підходу до розв'язання проблем розвитку сільських територій держави [6], обумовлюють необхідність забезпечення узгодженості соціально-економічних інтересів населення з вимогами щодо екологічно збалансованого природокористування, визначають потребу власне еколого-економічного оцінювання рівня використання земель в якості виробничого потенціалу відповідної сільської території, що вимагає особливої уваги з боку науковців.

Метою статті є обґрунтування методичних підходів до оцінки рівня еколого-економічної ефективності використання виробничого потенціалу сільських територій в сфері сільськогосподарської діяльності.

Основним засобом виробництва в сфері сільськогосподарської діяльності, що відображає потенціал сільських територій є земля, яка згідно чинної Конституцією України в статусі основного національного багатства перебуває під особливою охороною держави [7].

Відтак, на сучасному етапі домінуючим є еколого-економічне оцінювання сільськогосподарських земель, що «...базується на використанні методологічних підходів щодо оцінювання ґрунтового покриву як природно-історичного утворення, завдячуючи здатності його до саморозвитку та самовідновлення, підтримуються сприятливі екологічні умови, а також всебічного

дослідження соціально-економічної цінності земель як основного засобу виробництва, операційного базису розміщення продуктивних сил». [5, с.7].

Сучасною економічною статистикою переважно застосовуються показники за якими періодично висвітлюється стан сільського господарства, як виду економічної діяльності за основними виробниками сільськогосподарської продукції, роль та місце регіонів в цій сфері.

Відзначимо, що з метою забезпечення раціонального використання, відтворення та підвищення корисних властивостей землі, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля, законодавством України передбачено запровадження нормативів у галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів, серед яких регламентовано нормативи оптимального співвідношення культур у сівозмінах, що визначають структуру посівних площ для різних природно-сільськогосподарських регіонів та допустиму періодичність вирощування культури на одному і тому самому полі [8, 9]. Такі нормативи встановлено для досягнення високих і стабільних урожаїв та запобігання виснаженню і втраті родючості ґрунтів внаслідок ґрунтової - порушення біоенергетичного режиму ґрунтів та різке зниження урожайності сільськогосподарських культур внаслідок їх беззмінного вирощування або частого повернення на попереднє поле сівозміни, що призводить до погіршення якісного стану ґрунтів, накопичення у ґрунтах специфічних хвороботворних мікроорганізмів та насіння бур'янів. Сівозмінна забезпечує можливість розробляти технологію вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням їх взаємного впливу, а також післядії кожного заходу, що застосовується під найближчі попередники. Зростання культури сучасного землеробства, як основи ефективності сільськогосподарської діяльності, може бути досягнуто тільки в разі освоєння обґрунтованих сівозмін, які відповідають конкретним природно-кліматичним умовам і спеціалізації сільськогосподарського виробництва.

В. М. Кривов, вивчаючи сценарії функціонування сучасних агроекологічних систем, аргументовано наголошує, що еколого допустиме використання земель є екологічно доцільним і, навпаки, екологічні негаразди призводять до значних економічних втрат[10, с.21].

Доводиться констатувати, що в останні роки збільшення обсягів валового виробництва сільськогосподарської продукції, яке так і не сприяло соціально-економічному розвитку сільських територій та підвищенню рівня життя сільського населення, супроводжуються щорічними втратами гумусу 0,65 тонни на 1 гектар, наявністю перевищення допустимих нормативів щодо екологічно безпечного землекористування.

Так, дослідженням відповідності нормативам фактичної частки посіву ріпаку сільськогосподарськими підприємствами Львівщині, що для районів Львівської області територіально диференційована з врахуванням природно-сільськогосподарської приналежності, зокрема: 0,5 – 4% в межах Полісся; 3 – 5% в межах Лісостепу; 5 – 7% в Передкарпатті з періодичністю вирощування на одному і тому самому полі не менш ніж через три роки, встановлено істотне перевищення її граничних параметрів (табл. 1, гр. 7). Так, найбільші коефіцієнти перевищення (Кпч) допустимих нормативів виявлено: в зоні Лісостепу в Перемишлянському районі – у 6,5 рази, на Передкарпатті в Самбірському районі – у 5,9 рази, на Поліссі в Кам'яно-Бузькому районі – у 5,7 рази.

Загалом, перевищення нормативів оптимального співвідношення культур в сільськогосподарських підприємствах Львівської області при вирощуванні ріпаку в 2013 році сягнуло 3,9 рази на площі 41,7 тис. га, що прирівнюється до загальної посівної площі Радохівського району, який є одним з найбільших в області.

Таким чином, внаслідок використання з порушенням екологічних норм сільськогосподарськими підприємствами Львівщини 41,7 тис. га під посів ріпаку, що становить 13,8 % посівної площі цих підприємств, у 2013 році отримано 317 909 тис. грн. валової продукції ріпаку в постійних цінах 2010 року, яка складає 17,1% їх річної продукції рослинництва.

Разом з тим, такі обсяги валової продукції, отримані в результаті перевищення допустимих нормативів щодо екологічно безпечного землекористування, ще з радянських часів традиційно залишаються невіддільною складовою валової продукції сільського господарства районів, областей, держави загалом [12-14], понині обумовлюючи істотне викривлення оцінки реального стану використання ресурсного потенціалу сільських територій порівняно з екологічно допустимим, впливаючи на об'єктивність визначення частки та місця конкретних адміністративно-територіальних одиниць у загальному обсязі виробництва валової продукції сільського господарства. (табл. 2).

В якості окремого показника, що відображає ефективність використання виробничого потенціалу, розраховано коефіцієнт його продуктивності (Кпр) за формулою: $K_{pr} = \frac{Псг}{ВПсу}$, де, ВПсу - річний виробничий потенціал сільських територій в сфері здійснення сільськогосподарської діяльності; Псг – річна валова продукція сільського господарства [14]. Результати досліджень засвідчують, що поза межами екологічно допустимого використання виробничого потенціалу земельних угідь об'єктивність ранжування територій за показниками економічної ефективності сільськогосподарської діяльності є сумнівною (табл. 2).

Зауважимо, що новоприйнятими Порядком та Методикою проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики [15], до переліку показників економічної

ефективності соціально-економічного розвитку регіонів внесено, зокрема:

– обсяг виробництва продукції сільського господарства у розрахунку на одного сільського мешканця (у постійних цінах), гривень;

– індекс обсягу сільськогосподарського виробництва, у відсотках до відповідного періоду попереднього року.

Очевидно, що за сучасного стану формування даних офіційної статистики, які визначено джерелом інформації щодо зазначених показників, і надалі зберігаються ризики відображення наявних підсумків екологовиснажливого сільськогосподарського виробництва в якості результатів економічно ефективної діяльності та деструктивного підвищення рейтингової оцінки територій на фоні теперішньої депопуляції сільського населення України.

На наш погляд, нарощування та збільшення обсягів валового виробництва сільськогосподарської продукції, що досягається внаслідок перевищення нормативів еколого допустимого використання земель при вирощенні сільськогосподарських культур, суперечить принципам сталого розвитку, а тому не може бути економічно вмотивованим та ефективним. Необхідно запровадити реальний статистичний облік такої продукції сільського господарства, обсяги якої є наслідком порушення (перевищення) екологічних, санітарно-гігієнічних стандартів, нормативів і вимог в процесі сільськогосподарської діяльності, приміром в статусі *продукції сільського господарства деєкологічного виробництва*. При цьому, відповідність чинним нормативам оптимального співвідношення культур у сівозмінах у різних природно-сільськогосподарських регіонах доцільно встановити базовим критерієм еколого-економічного оцінювання рівня використання сільськогосподарських угідь. передусім щодо комерційно привабливих культур в якості сировини для виробництва біопалива.

Реалізації зазначеної продукції, зокрема на експорт, має бути заборонена в рамках адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, що сприятиме збереженню продуктивності сільськогосподарських угідь та нарощуванню потенціалу сільських територій держави.

Список використаних джерел

1. Добряк Д.С., Осипчук С.О. Погурельський С.П. Проблеми екологізації землекористування // Землевпорядкування. – 2001. – № 2. – С. 31–36.
2. Канаш О.П., Добряк Д.С., Розумний І.А. Класифікація та екологобезпечне використання сільськогосподарських земель: Наук. моногр. – К.: Інститут землеустрою УААН, 2001. – 308 с.
3. Трегобчук В.М. Рациональне використання та всебічна охорона земель – головні чинники продовольчої і національної безпеки держави // Зем-левпорядкування. – 2001. – № 1. – С. 36–41.
4. Третяк А.М., Новаковський Л.Я. Основні положення концепції розвитку земельної реформи в Україні. – К.: Інститут землеустрою УААН, 2002. – 96 с.

Таблиця 1

**Результати дослідження відповідності нормативам
оптимального співвідношення культур у сівозмінах при вирощуванні ріпаку
сільськогосподарськими підприємствами Львівської області в 2013 році**

№ п/п	Райони	Загальна пос. площа в с/г підпр.-вах, га	Фактична пос. площа ріпаку, га	частка посіву ріпаку			Понаднорм. пос. площа ріпаку, га	Урожай-ність ріпаку, ц/га	Деекологіч. вал. вир-во ріпаку, тис. грн. у пост. ц-х 2010 р
				до факт. площі, гр.(4)/гр.(3) %	згідно зональних граничних нормат., %	коэф. перевищ. частки посіву, Кпч гр.(5) /гр.(6)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Бродівський	24 095	2 291	9,5	4	2,4	1 325	29,4	10 767
2	Буський	20 664	2 952	14,3	5	2,8	1 922	23,3	12 377
3	Городоцький	12 944	2 035	15,7	5	3,1	1 385	44,7	17 111
4	Дрогобицький	6 745	1 184	17,6	7	2,5	715	28,2	5 573
5	Жидачівський	26 575	5 974	22,5	5	4,5	4 651	24,2	31 109
6	Жовківський	13 300	805	6,1	4	1,5	279	22,1	1 704
7	Золочівський	34 128	8 479	24,8	5	5,0	6 757	27,6	51 545
8	Кам'яно-Буський	17 834	4 072	22,8	4	5,7	3 353	24,5	22 705
9	Миколаївський	11 039	1 867	16,9	5	3,4	1 314	24,6	8 934
10	Мостиський	13 985	3 980	28,5	5	5,7	3 286	29,6	26 883
11	Перемишлянський	10 152	3 288	32,4	5	6,5	2 782	29,2	22 452
12	Пустомитівський	11 768	1 951	16,6	5	3,3	1 365	35,7	13 469
13	Радехівський	26 806	3 118	11,6	4	2,9	2 037	13,2	7 432
14	Самбірський	17 848	7 372	41,3	7	5,9	6 122	30,8	52 115
15	Сколівський	13	-	-	7	×	×	×	×
16	Сокальський	34 378	5 475	15,9	4	4,0	4 091	27,6	31 208
17	Старосамбірський	2 821	561	19,9	7	2,8	364	25,1	2 525
18	Стрийський	11 679	607	5,9	7	0,74	×	×	×
19	Турківський	12	-	-	7	×	×	×	×
20	Яворівський	4 103	78	1,9	4	0,5	×	×	×
	По області	300 889	56 089	18,6	×	3,9	41748	×	317 909

Джерело: авторська розробка з використанням джерел [11, 12]

Порівняльна оцінка фактичного та екологічно допустимого (ЕД) варіантів реалізації виробничого потенціалу сільськогосподарських угідь в межах сільських територій Львівської області станом на 01.01.2014 року

№ п/п	Райони	Виробничий потенціал с/г угідь		Обсяги валової продукції с/господарства				оцінка реалізації виробничого потенціалу			
				тис. грн		рейтинг районів		величина коеф-та прод-ті виробн. потенціалу, Кпр		рейтинг районів	
		тис. грн	рейтинг районів	фактич. вар-нт	ЕД вар-нт	фактич вар-нт	ЕД вар-нт	фактич вар-нт	ЕД вар-нт	фактич вар-нт	ЕД вар-нт
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Бродівський	31 717	6	447 888	437 121	9	7	14,1	13,8	18	15
2	Буський	28 613	7	397 265	384 888	13	13	13,9	13,4	19	17
3	Городоцький	17 952	12	405 171	388 060	12	12	22,1	22,0	10	9
4	Дрогобицький	10 691	16	364 535	358 962	15	14	34,1	33,6	6	6
5	Жидачівський	26 854	9	460 351	429 242	8	8	17,1	16,0	12	12
6	Жовківський	28 597	8	639 010	637 306	3	2	22,3	22,3	8	8
7	Золочівський	38 006	2	558 759	507 214	4	5	14,7	13,3	14	18
8	Кам'яно-Бузький	26 220	10	430 554	407 849	10	11	16,4	15,6	13	13
9	Миколаївський	10 310	17	343 254	334 320	16	16	33,2	32,4	7	7
10	Мостиський	22 993	11	335 959	309 076	17	17	14,6	13,4	17	16
11	Перемишлянський	16 525	13	369 133	346 681	14	15	22,3	21,0	9	10
12	Пустомитівський	34 752	3	659 087	645 618	2	2	19,0	18,6	11	11
13	Радехівський	33 383	4	419 992	412 560	11	10	12,6	12,4	20	20
14	Самбірський	31 828	5	469 108	416 993	7	9	14,7	13,1	15	19
15	Сколівський	3 401	20	135 352	135 352	20	20	39,8	39,8	4	4
16	Сокальський	50 869	1	745 280	714 072	1	1	14,6	14,0	16	14
17	Старосамбірський	8 985	18	309 349	306 824	18	18	34,5	34,1	5	5
18	Стрийський	11 498	14	525 438	525 438	5	4	45,7	45,7	2	2
19	Турківський	4 567	19	233 612	233 612	19	19	51,2	51,2	1	1
20	Яворівський	11 174	15	471 009	471 009	6	6	42,2	42,2	3	3
	По області	448 935	×	8 720 106	8 402 197	×	×	19,4	18,7	×	×

Джерело: авторська розробка з використанням джерел [11, 12, 14]

5. Бриндзя О. Методичні положення еколого-економічного оцінювання сільськогосподарського землекористування на ландшафтній основі // Галицький економічний вісник — Тернопіль : ТНТУ, 2014. — Том 45. — № 2. — С. 5-9.
6. Концепція розвитку сільських територій. Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України № 995-р від 23 вересня 2015 року // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80>.
7. Конституція України від 28 червня 1996 р. // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
8. Закон України «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р. № 962-IV // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/962-15/page2>.
9. Нормативи оптимального співвідношення культур у сівозмінах в різних природно-сільськогосподарських регіонах. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України № 164 від 11 лютого 2010 року // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/164-2010-%D0%BF>.
10. Кривов В. М. Формування екологобезпечних агросистем у сучасних сільськогосподарських землекористуваннях // Землеустрій і кадастр. — 2010. — № 4. — С. 19–23.
11. Статистичний щорічник Львівської області за 2013 рік. Частина 2. / За ред. С. І. Зимовіної. Львів: Головне управління статистики у Львівській області, 2014: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: веб-сайт: http://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/publ/archive_publ.php?y=2014&y1=01&ind_page=archive
12. Рослинництво Львівської області. Статистичний збірник / За ред. С. І. Зимовіної. Львів: Головне управління статистики у Львівській області, 2014 — 139 с.: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: веб-сайт: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/publ/2014/ZB0420140201.pdf>.
13. Валова продукція сільського господарства України за 2013 рік (остаточні дані). Статистичний бюлетень / Відп. за випуск О. М. Прокопенко. К.: Державна служба статистики України, 2014 — 25 с.: [Електронний ресурс] веб-сайт: www.ukrstat.gov.ua.
14. Залуцький І. Р., Прутула Х. М. Перспективи застосування Державного земельного кадастру для оцінювання виробничого потенціалу сільських територій // Український журнал «Економіст». — 2015. — №6 — с. 35–39.
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 856 «Про затвердження Порядку та Методики проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики» // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248598169>.
4. Tretyak, A. M., Nowakowsky, L. Ya. (2002), *Osnovni polozhennya kontseptsiyi rozvytku zemel'noyi reformy v Ukraini* [Key points of development conception for land reform in Ukraine]. Kyiv: "Institute of Land Management" Ukrainian Academy of Agrarian Sciences. [in Ukrainian].
5. Bryndzya, O. (2014), *Metodychni polozhennya ekoloho-ekonomichnoho otsynuvannya sil's'kohospodars'koho zemlekorystuvannya na landschaftnyi osnovi* [Methodological directions for economic and ecological evaluation of agricultural use of land on the landscape basis]. Ternopil: Halyts'kyy ekonomichnyy visnyk – Galician Economic Bulletin, vol. 45, iss. 2, pp. 5-9. [in Ukrainian].
6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2015), *Pro skhvalennya Kontseptsiyi rozvytku sil's'kykh terytoriy* [On approval of the Development Conception of rural areas]: Resolution, adopted on 2015, September 23, 995-p. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80>. [in Ukrainian].
7. Supreme Council of Ukraine (1996), *Konstytutsiya Ukrayiny* [The Constitution of Ukraine], adopted on 1996, June 28. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
8. Supreme Council of Ukraine (2003), *Zakon Ukrayiny "Pro okhoronu zemel"* [Law of Ukraine "On approval of Land Protection"], adopted on 2003, June 19, 962-IV. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/962-15/page2>. [in Ukrainian].
9. Cabinet of Ministers of Ukraine (2010), *Pro zatverdzhennya normatyviv optymal'noho spivvidnoshennya kul'tur u sivozminakh v riznykh pryrodno-sil's'kohospodars'kykh rehionakh* [On approval of the optimum ratio crops in crop rotation in various natural and agricultural regions]: Resolution, adopted on 2010, February 11, 164. Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/164-2010-%D0%BF>. [in Ukrainian].
10. Krivov, V. M. (2010), *Formuvannya ekologobezpechnykh ahrosystem u suchasnykh sil's'kohospodars'kykh zemlekorystuvannyach* [Formation of ecologically-safe agricultural systems in modern agricultural land use]. *Zemleustriy i kadastr – Land Management and Cadastre*, vol. 4, pp. 19-23. [in Ukrainian].
11. Zymovina, S. I. (Ed.). (2014), *Statystychnyy shchorichnyk L'vivs'koyi oblasti za 2013 rik* [Statistical Yearbook of L'viv Region for 2013] (Vols. 1-2), vol. 2. Lviv: Main Department of Statistics in Lviv Region. Retrieved from http://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/publ/archive_publ.php?y=2014&y1=01&ind_page=archive [in Ukrainian].
12. Zymovina, S. I. (Ed.). (2014), *Roslynnytstvo L'vivs'koyi oblasti* [Plant Growing of Lviv Region]. *Statystychnyy zbirnyk - Statistical publication*, Lviv: Main Department of Statistics in Lviv Region. Retrieved from <http://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/publ/2014/ZB0420140201.pdf> [in Ukrainian].
13. State Statistics Service of Ukraine (2014), *Valova produktsiya sil's'koho hospodarstva Ukrayiny za 2013 rik (ostatochni dani)*. [Gross Agriculture Production of Ukraine, 2013 (final data)], *Statystychnyy byuleten' - Statistical bulletin*, adopted on www.ukrstat.gov.ua. [in Ukrainian].
14. Zalutskyy, I. R., Prytula, Kh. M. (2015), *Prospects of application of the State Land Cadastre for evaluating the production potential of rural areas*. *Ukrayins'kyy zhurnal "Ekonomist" – Economist Ukrainian journal*, vol. 6, pp. 35-39. [in Ukrainian].
15. Cabinet of Ministers of Ukraine (2015), *Pro zatverdzhennya Poryadku ta Metodyky provedennya monitorynhu ta otsinky rezul'tatyvnosti realizatsiyi derzhavnoyi rehional'noyi polityky* [On approval of the Procedure and Methodologies of monitoring and evaluating for implementation of the State regional Policy]. Resolution: adopted on 2015, October 21, 856. Retrieved from <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248598169>. [in Ukrainian].

References

1. Dobryak, D. S., Osypchuk, S. O., Pohurelsky, S. P. (2001), *Problemy ekolohizatsiyi zemlekorystuvannya* [Greening issues of land use]. *Zemleporoyadkuvannya - Land Management*, vol. 2, pp. 31–36. [in Ukrainian].
2. Canash, A. P., Dobryak, D. S., Rozumnyy, I. A. (2001), *Klasyfikatsiya ta ekolohobezpechne vykorystannya sil's'kohospodars'kykh zemel'* [Classification and ecologically-safe usage of agricultural areas]. Kyiv: "Institute of Land Management" Ukrainian Academy of Agrarian Sciences. [in Ukrainian].
3. Trehobchuk, V. M. (2001), *Ratsionalne vykorytannya ta vsebichna okhorona zemel' – holovni chynnyky prodovol'choyi i natsional'noyi bezpeky derzhavy* [Rational use and comprehensive protection of land - the main factors of food and national security of the state]. *Zemleporoyadkuvannya - Land Management*, vol. 1, pp. 36–41. [in Ukrainian].